პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

# კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესს საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

14 დეკემბერი პარასკევი 1973 წელი

ფასი 4 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 290 (15807)

**გუშინ გამოქვეყნდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება საქართველოს სოფლის მეურნეობის მოწინავე ადამიანებისათვის სოციალისტური შრომის გმირის წოდების მინიჭების შესახებ.**

**დიდება სოციალისტური შრომის გმირებს!**

## 2. გერგუკელი გრიგადირი

გერგუშაში აიღგა ფეხი და დავაყარა ბრსენ ზაქარიას-ძე ღოლიჯანაშვილი. შრომაში ნაწრთობი ახალგაზრდა ჯერ კიდევ დიდი სამამულო ომის დროს იარაღით იცავდა საყვარელ სამშობლოს გერმანელ ფაშისტთა ხელყოფისაგან. ომის დამთავრებამ შემდეგ დაუბრუნდა მშობლიურ კუთხეს და მას გორის რაიონის ბერბუკის მეხილეობა-მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობაში ბრიგადირობა მიანდეს.

უკვე 27 წელია ბრიგადირად მუშაობს და ყოველთვის საამაყო მაჩვენებლები აქვს. მაგრამ უფრო დიდ წარმატებებს მიაღწია მეცხრე ხუთწლედის განვლილ სამ წელიწადში. თუ შარშან ბრიგადამ აწარმოვა 500 ტონამდე ბოსტნეული, რაც გეგმას თითქმის 120 ტონით აღემატება, მომდინარე წელს მიიღო 741 ტონა ბოსტნეული ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 365 ტონისა.

წელს ბრიგადამ ხილის უხვი მოსავალიც მიიღო, 80 ტონის ნაცვლად აწარმოვა 300 ტონა ხილი. შარშან საშუალოდ ჰექტარზე მიღებულია 210 ცენტნერი ბოსტნეული, წელს კი 260 ცენტნერი. ამავე დროს ბრიგადაში საშუალოდ ჰექტარზე მიღებულია 40 ცენტნერი ხორბალი.

ასეთმა დამკვრელურმა შრომამ დიდი აღიარებაც მოუპოვა. ოქტომბრის რევოლუციის ორდენის კავალერი არსენ ღოლიჯანაშვილი სოციალისტური შრომის გმირია. ეს ბრგე ვაჟკაცი სწორედ წელს გახდა 50 წლისა და ეს თარიღი გმირობის ოქროს ვარსკვლავებაც დაამშვენა. გმირი არსენა ბედნიერი ოჯახის მეთაურია და შვილიშვილებიც ულოცავენ ამ დიდებას. დაგელოცოს მარჯვენა, ბერბუკელო გმირო!

არსენ ღოლიჯანაშვილი.

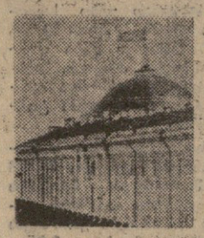

## უმაღლესი მიზანია ხალხის კეთილდღეობა

### სსრ კავშირის მერვე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეშვიდე სესია

**12 დეკემბერს** საღამოს სსრ კავშირია უმაღლესი საბჭოს პალატებს სხდომათა დარბაზში შეიკრიბნენ კავშირის საბჭოს დეპუტატები.

ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ ამბანაგებს ა. ვ. ანდროპოვს, ა. ა. გრეჩკოს, ა. ა. გრომეიკოს, თ. დ. კულაკოვს, დ. ა. კუნაევს, კ. ტ. მაზუროვს, ნ. ვ. პოდგორნის, ვ. ა. ხუსლოვს, ვ. ვ. შჩერბიცკის, ბ. ნ. დემიჩევს, ვ. ვ. რომანოვს, ფ. ხ. ხოლომენცევს, ვ. ა. დოლგიხს, ი. ვ. კაბიტონოვს.

სხდომა გახსნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს თავმჯდომარემ დეპუტატმა ა. ბ. შიტიკოვმა.

საგანგამ-საბიუჯეტო და დარგობრივი კომისიების თანამოსაზრენები სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1974 წლის სახელმწიფო გეგმის, სსრ კავშირის 1974 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტისა და სსრ კავშირის 1972 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის, — ანაცვლებდა დეპუტატმა ნ. ნ. კონოვალოვმა, სკკპ ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა, — შეისაბამება საბჭოთა ხალხის ძირეულ ინტერესებს, ახლანდელ ეტაპზე კომუნისტური მშენებლობის მოთხოვნებს. ჩვენი ოლქის დეპუტატთა ჯგუფის სახელით საყოველთაო ვიწონებ მომავალი წლის გეგმასა და სახელმწიფო ბიუჯეტს და მხარს ვუჭერ წინადადებას მათი დამტკიცების შესახებ.

შემდეგ დეპუტატი შეეხო ლენინგრადის ოლქის ეკონომიკის განვითარების ზოგიერთ საკითხს.

მან დამსწრეთ აღუთქვა, რომ ოლქის მშრომელები მიბრძოლნარად, უფრო მეტი ენერგიით იმუშავებენ კომუნისტური მშენებლობის გეგმების პრაქტიკული განხორციელებისათვის და ღირსეულ წვლილს შეიტანენ მეცხრე ხუთწლედის მეოთხე წლის დავალებათა ვადამდე შესრულებაში.

ამით დამთავრდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს მეორე სხდომა.

**13 დეკემბერს** კრემლში მუშაობას განაგრძობდა სსრ კავშირის მერვე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეშვიდე სესია.

დილის 10 საათზე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პალატების სხდომათა დარბაზში შეიკრიბნენ ეროვნებათა საბჭოს დეპუტატები.

დეპუტატები და სტუმრები ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს ა. ი. პელშეს, დ. ხ. პოლიანსკის, ა. ნ. შელეპინს, ბ. ბ. მაშეროვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, დ. ო. უსტინოვს.

სხდომა გახსნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს თავმჯდომარემ დეპუტატმა ი. ხ. ნასრიდინოვმა.

საგანგამ-საბიუჯეტო და დარგობრივ კომისიათა თანამოსაზრენება სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1974 წლის სახელმწიფო გეგმის, სსრ კავშირის 1974 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტისა და სსრ კავშირის 1972 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების საკითხებზე გაიკითხა ეროვნებათა საბჭოს საგანგამ-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარემ დეპუტატმა კ. ბ. ბერასამოვმა.

მოხსენებათა და თანამოსაზრენების შემდეგ კამათში გამოვიდნენ უკრაინის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე დეპუტატი ნ. ტ. კალჩენკო, აზერბაიჯანის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე დეპუტატი კ. ა. ხალილოვი, უზბეკეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ტ. ნ. ალიმოვი, ტაჯიკეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბ. ბ. ბაბაევი, ყირგიზეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბ. ბ. ბეკეევი, ბელორუსიის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბ. ბ. ბეგუნოვი, ბ. ვ. ანდროპოვი, ა. ა. გრეჩკოს, ა. ა. გრომეიკოს, ა. ბ. კირილენკოს, თ. დ. კულაკოვს, დ. ა. კუნაევს, კ. ტ. მაზუროვს, ნ. ვ. პოდგორნის, ბ. ნ. დემიჩევს, ვ. ვ. რომანოვს, ფ. ხ. ხოლომენცევს, ვ. ა. დოლგიხს, ვ. ი. კაბიტონოვს.

სხდომას თავმჯდომარეობს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ა. ბ. შიტიკოვი.

## ნლიური გეგმა ვადამდე

„საქსამთოქიმრეფაქტორის“ ტრესტის კოლექტივმა ვადამდე შეასრულა მთლიანი პროდუქციისა და პროდუქციის რეალიზაციის მოცულობის გეგმები. 11 თვის მანძილზე გეგმის გადაჭარბებით მიღებულია 135 ათასი მანეთი მოგება. შრომის ნაყოფიერება მეცხრე ხუთწლედის დავალებასთან შედარებით გადიდებულია 5,4 პროცენტით.

ხუთწლედის გეგმების ვადამდე შესრულებისათვის გამლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი მახარაძის მაღაროთსამმართველოს, ქუთაისის ბარიტის მაღაროთსამმართველოს, ცინის სამთო-მეტალურგიული კომბინატის, ცენტრალური ელექტრომექანიკური საწყობ-ლოსნოების ელექტრიკოებმა, რომლებიც უკვე 1974 წლის გეგმის ანგარიშში მუშაობენ.

ვადამდე ასრულებენ წლიურ დავალებებს ტრესტის საწარმოთა დანარჩენი კოლექტივებიც. სულ წლის ბოლომდე გამოვა 250 ათასი მანეთით მეტი ღირებულების მთლიანი პროდუქცია, ეიდრე ეს გათვალისწინებული იყო სოციალისტური ვალდებულებებით.

(საქინფორმი).

## მაღალი მაჩვენებლებით

**თელავი. (საკ. კორ.).** მაღალი საწარმოო მაჩვენებლებით დასრულდა ხუთწლედის მესამე წლის 11 თვე ფიქალ-მარმარილოს კომბინატის კოლექტივმა (დირექტორი თ. ბახსოლიანი, პარტიული ორგანიზაციის მდივანი ვ. ლობაკინი). გეგმით გათვალისწინებული 1.502 ათასი მანეთის ნაცვლად კომბინატმა გამოუშვა 1.564 ბასრი მანეთის სასაქონლო პროდუქცია, რაც გეგმის 104,1 პროცენტს უდრის. ამავე პერიოდში რეალიზებულია 1.539 ათასი მანეთის პროდუქცია.

## ᲘᲪᲜᲝᲑᲚᲘᲗ ᲒᲛᲘᲠᲔᲑᲡ!

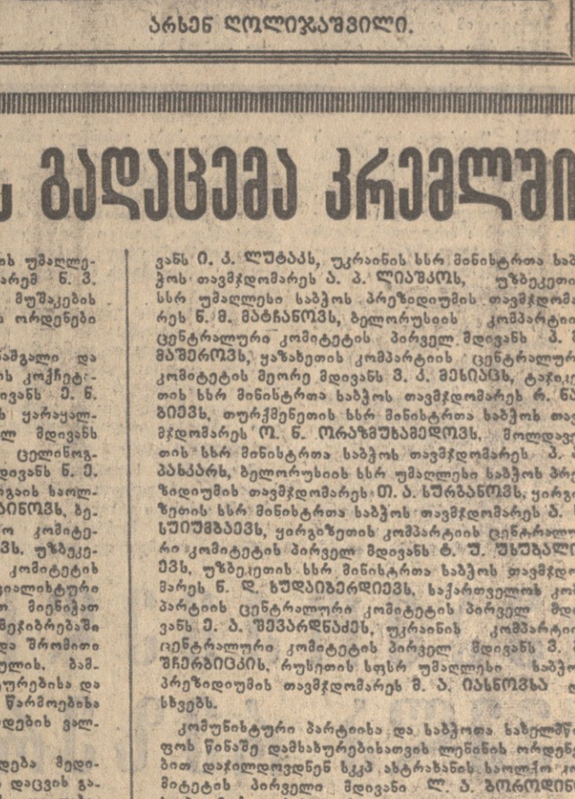

## ᲯᲘᲚᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲪᲔᲛᲐ ᲙᲠᲔᲛᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ

**12 დეკემბერს** კრემლში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ნ. ვ. პოდგორნიმ პარტიული და საბჭოთა მუშაკების დიდ ჯგუფს გადასცა საბჭოთა კავშირის ორდენები და მედლები.

ლენინის ორდენები და მედლები „ნამგალი და ურო“ გადაეცათ ყაზახეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ე. ნ. ᲐᲣᲔᲚᲑᲔᲙᲝᲕᲡ, უზბეკეთის კომპარტიის ყარაყალპაკეთის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს Ჯ. ᲙᲐᲛᲐᲚᲝᲕᲡ, ყაზახეთის კომპარტიის ცელინოგრადის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს ნ. Ე. ᲐᲩᲣᲮᲘᲜᲐᲡ, ყაზახეთის კომპარტიის ტურგაის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს ხ. ᲒᲣᲨᲐᲜᲝᲕᲘᲩᲡ, ბელორუსიის კომპარტიის მინსკის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს Ი. Ე. ᲞᲝᲚᲢᲝᲠᲐᲙᲘᲜᲡ, უზბეკეთის კომპარტიის ანდოჟანის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს ბ. რ. რᲐᲰᲘᲛᲝᲕᲡ, სოციალისტური შრომის გმირის მაღალი წოდება მან მიენიჭოთ სრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მომოვებული დიდი წარმატებებისა და შრომითი მამაცობისათვის 1973 წელს მარცვლეულის, ბამბის, შაქრის ჭარხლის, ზეთოვანი კულტურებისა და მიწათმოქმედების სხვა პროდუქტების წარმოებისა და ხალხმეურნეობისათვის მიყიდვის გადიდების ვალდებულებათა შესრულებაში.

სოციალისტური შრომის გმირის წოდება მედიცინის მეცნიერებისა და ჯანმრთელობის დაცვის განვითარებაში დიდი დამსახურებისათვის და დაბადების 60 წლისთავთან დაკავშირებით მიენიჭა სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, უკრაინის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსს ნ. მ. ᲐᲛᲝᲡᲝᲕᲡ. მან გადაეცა ლენინის ორდენი და ოქროს medali „ნამგალი და ურო“.

**1973 წელს მარცვლეულის, ბამბის, შაქრის ჭარხლის, კარტოფილის, ბოსტნეულის, ზეთოვანი კულტურებისა და მიწათმოქმედების სხვა პროდუქტების წარმოებისა და ხალხმეურნეობისათვის მიყიდვის გადიდებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის ლენინის ორდენები მიენიჭათ ბელორუსიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს Ა. ᲒᲐᲜᲓᲘᲚᲝᲕᲡ, უზბეკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანს Თ. ᲜᲘᲠᲝᲕᲡ, ტაჯიკეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს რ. ᲜᲐᲑᲘᲔᲕᲡ, თურქმენეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს Მ. ნ. ᲝᲠᲐᲮᲐᲒᲣᲚᲐᲕᲔᲓᲘᲕᲡ, ფოლდავეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს Თ. Ა. ᲨᲣᲠᲑᲐᲜᲝᲕᲡ, ყირგიზეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს Თ. Ბ. ᲑᲔᲙᲔᲔᲕᲡ, ᲑᲔᲚᲝᲠᲣᲡᲘᲘᲡ სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს Ბ. Ბ. ᲨᲣᲠᲨᲣᲜᲝᲕᲡ, ყირგიზეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს Თ. Უ. ᲣᲚᲣᲜᲝᲕᲡ, უზბეკეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ნ. Დ. ᲮᲣᲓᲐᲘᲑᲔᲠᲓᲘᲔᲕᲡ, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს Ვ. ᲨᲕᲐᲠᲬᲔᲜᲐᲫᲔᲡ, უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს Ვ. Ვ. ᲨᲩᲔᲠᲑᲘᲪᲙᲘᲡ, რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს Გ. Ა. ᲘᲐᲜᲘᲜᲐᲡ და სხვებს.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს წინაშე დამსახურებისათვის ლენინის ორდენებით დაჯილდოვდნენ სკკპ ახტარსანის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი Ლ. Ა. ᲑᲝᲠᲝᲓᲘᲜᲘ, სკკპ ციმბირეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი Ა. Თ. ᲔᲨᲩᲝᲙᲘᲜᲘ, ხომხეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი Ა. Გ. ᲙᲝ. ᲩᲘᲜᲘᲜᲘ.

ამბანაგების დიდ ჯგუფს მიენიჭა ოქტომბრის რევოლუციისა და შრომის წითელი დროშის ორდენები.

დაჯილდოებულებმა თავიანთ გამოსვლებში განაცხადეს, რომ კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მიერ მათი შრომის მაღალი შეფასების პასუხად ისინი ძალ-ღონეს, გამოცდილებასა და ცოდნას არ დაიშურებენ ქვეყნის სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის შემდგომი განვითარებისათვის, სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა წარმატებული რეალიზაციისათვის.

ნ. ვ. პოდგორნიმ გულთბილად და გულითადად მიულოცა ამბანაგებს მაღალი ჯილდოები და უსურვა ჯანმრთელობა, ბედნიერება და ახალი წარმატებანი შრომაში. მან ხაზგასმით აღნიშნა პარტიისა და საბჭოთა მუშაკების დიდი როლი სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებების, მეცხრე ხუთწლედის ხაგეგმო დავალებების, ამ ამოცანების შესრულების საქმეში, რომლებიც დასახულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამბანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვაში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის პლენუმზე. (საკრედსი).

## ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲔᲠᲗᲒᲣᲚᲘ ᲗᲐᲜᲐᲨᲔᲛᲬᲔᲒᲔᲑᲘ

**12 დეკემბერს** მოსკოვში, კავშირების სახლის სვეტების დარბაზში, გაიმართა საზეიმო კრება, რომელიც მიეძღვნა მუშკორთა პირველი სრულიად საკავშირო თათბირის 50 წლისთავსა და ჟურნალ „რაბოჩე-კრესტიანსკი კორესპონდენტის“ ნაბეჭდი სიტყვის 50 წლისთავსაც.

მოხსენება გააკეთა გაზეთ „პრავდის“ მთავარი რედაქტორის მოადგილემ, ჟურნალ „რაბოჩე-კრესტიანსკი კორესპონდენტის“ მთავარმა რედაქტორმა ა. ი. ლუკოვეცმა. მან აღნიშნა, რომ მუშა კორესპონდენტთა პირველი სრულიად საკავშირო თათბირი, რომელიც ნახევარი საუკუნის წინათ მოიწვია „პრავდის“ redaqcia, დიდმნიშვნელოვანი წელი-ცოდ გაზეთ „ᲠᲐᲑᲝᲩᲘ-ᲙᲠᲔᲡᲢᲘᲐᲜᲡᲙᲘ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡ“ ᲜᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲘᲡᲢᲗᲐ ᲫᲚᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐᲛᲮᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲔᲑᲨᲘ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲭᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝ ᲞᲠᲘᲖᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲔᲓᲐᲚᲘᲡ ᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲘ ᲒᲛᲘᲠᲘ ᲐᲠᲡᲔᲜᲐ ᲖᲐᲥᲐᲠᲘᲐᲡ-ᲫᲔ ᲦᲝᲚᲘᲯᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

## მარგანეცი ფლიუარი გეგმის ფავით

ვრცელ „ჭიათურმარგანეცის“ ვ. ი. ლენინის სახელობის მაღაროს კოლექტივი წარმატებით ებრძვის მეცხრე ხუთწლედის დავალებათა ვადამდე შესრულებისათვის. სოციალისტურ შეჯიბრებას მნიშვნელოვანი შედეგები მოაქვს. მემაღაროელებმა ჯერ კიდევ 20 ნოემბრისათვის შეასრულეს ხუთწლედის დამკვრელური წლის გეგმა.

სურათებზე: მარცხნივ მარგანეცის მოწინავე გამრეცხავი საქართველოს ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეოთხე კურსის სტუდენტი ნანული კაპანაძე. მარჯვნივ — ცვლის უფროსი ინჟინერი ჯუმბერ ჭიუჭიძე და მემანქანე თამაზ ბედნიაშვილი.

(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ეს დღეს

● ამგვები ფაქტები ●

საქაღლი და უცხოეთის პრესა იტყობინებიან

# ᲠᲝᲪᲐ ᲒᲐᲜᲕᲚᲘᲚᲘ ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲣᲚᲐᲓ ᲕᲐᲕᲐᲡᲔᲑᲗ...

### ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲣᲚ ᲙᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐᲖᲔ

**ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ XXX** რაიონული პარტიული კონფერენციის შემდეგ ორ დღეგამუს. კომუნისტთა ძველი და ახალი თაობის წარმომადგენლებს გამოვესაუბეთ.

პირველი მათგანი სკკპ წევრია 1917 წლიდან, პენსიონერი თ. კალანდაძე, ხოლო მეორე — რაიონის ახალგაზრდა სახალხო მოსამართლე, სამი წლის პარტიული სტაჟის მქონე ო. გაბუჩავა.

მათი ერთსულოვანი აზრია, რომ კონფერენციას ჰქონდა საქმიანი, დამჯერებელი ტონი, რომელიც უკანასკნელ ხანს დამკვიდრდა პარტიის რაიკომის მოღვაწეობაში. მუშაობა მიდის ნერვიულობისა და ხმაურის გარეშე. სულ უფრო იკრძნობა დარწმუნება და პარტიული მომთხოვნელობა. ყოველივე ეს გაანალიზებს წარმატებებს სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობაში.

ხუთწლედის მესამე წელს შესამჩნევად განმტკიცდა რაიონის ეკონომიკის წამყვანი დარგი — სოფლის მეურნეობა. წელს გეგმით გათვალისწინებული 7.180 ტონის ნაცვლად დამზადდა 8.226 ტონა ხორასნოვანი. ჩაის ფოთოლი. საშუალოდ ჰექტარზე მიღებულია 4.557 კილოგრამი „მწვანე ოქრო“, რაც სარეკორდო რაიონის ისტორიაში. აღსანიშნავია, რომ ჩაის ფოთლის დამზადების გეგმა შეასრულა ყველა კოლმეურნეობამ.

არასელსაყრელი კლიმატური პირობების მიუხედავად გასულ წელთან შედარებით მიღებულია ერთწლიან ციტრუსთა გაციცლებით მოლი მოსავალი. ორი წლით ადრე შესრულდა სახელმწიფოსთვის ხილის მიყიდვის ხუთწლიანი დავალება. მეეფანეებმა სახელმწიფოს მიჰყიდეს 201 ტონით მეტი ყურძენი, ვიდრე ეხმოსავლიან — 1972 წელს. ვადამეტებით შესრულდა სახელმწიფოსათვის ხორცის, რძისა და კვერცხის მიყიდვის დავალებანი.

ეს ციფრები და სხვა დამახასიათებელი ფაქტები მოყვანილი იყო პარტიის რაკომის საანგარიშო მოხსენებაში, რომლითაც მესი პირველი მდივანი თ. იმედაძე გამოვიდა.

ხუთწლედის მესამე, გადამწყვეტ წელს წინაგადადგმული ნაბიჯი შედეგია იმ კეთილმყოფელი გავლენისა, რაც რაიონის ცხოვრების ყველა სფეროზე იქონია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს მიმდინარე წლის 20 მარტის დადგენილებამ „მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობისა და პარტიული და სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცების დარგში საქართველოს კომპარტიის ჩოხატაურის რაიკომის მუშაობაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებების შესახებ“.

როგორც კონფერენციაზე ითქვა, ეს დადგენილება მოქმედების სახელმძღვანელო გახდა რაიონის პარტიული ორგანიზაციისათვის. იხვეწება, უფრო სრულფასოვანი ხდება პარტიის რაიონული კომიტეტის, საბჭოთა, სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების ყოველდღიური მოღვაწეობის გაუყოფელი ნაწილად. სუსტად ინერგება მოწინავეთა გამოცდილება. ყველგან სათანადო ყურადღება არ ექცევა აგრონომიკური ღონისძიებათა კომპლექსის განხორციელებას. სუსტია შრომის ორგანიზაცია და დისციპლინა. სოფლის მეურნეობის სამმართველოს უფროსმა ი. მეფარიშვილმა თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ მთის ზონის კოლმეურნეობებში ხშირად იცვლებიან ხელმძღვანელები, მაგრამ სასურველი შედეგი მაინც არა ჩანს. კოხნაროს, ზემო სურგისა და სხვა სოფლების კოლმეურნეობებში მუშახელის დაქირავება უხდებათ იმის გამო, რომ საკუთარ შრომითის რესურსებს ვერ იყენებენ.

ნელა ვითარდება საზოგადოებრივი მეცხოველეობა. კომენტარი ალარ უნდა იმ ფაქტს, რომ საანგარიშო პერიოდში საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა 2.500 ფერის ბერწად დარჩენით ქვეყანას დააკლეს 17.500 ცენტნერი რძე და 2.500 ცენტნერი ხორცი.

სერიოზული ნაკლოვანებანია საბრუწეულო საწარმოებს მუშაობაში. მათ ვერ უზრუნველყვეს ხუთწლედის პირველი ორი წლის დავალებათა შესრულება, ხოლო მიმდინარე წლის განვლილ პერიოდში — პროდუქციის გამოშვების გეგმის შესრულება ასორტიმენტის დაცვით.

კონფერენციაზე განსაკუთრებული სიმწვავით იყო ლაპარაკი კაპიტალურ მშენებლობაში საქმის მდგომარეობაზე. კერძოდ, დელეგატებმა მკაცრად გააკრიტიკეს საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს ფოთის მე-11 ტრესტი, რომელიც წლიდან აქეანურებს მშენებარე მთელი რიგი ობიექტების დამთავრებას. ივიეე ითქვა ტრესტ „ᲙᲣᲠᲝᲠᲢᲛᲨᲔᲜᲘᲡᲘᲡ“ წყალტუბოს სამმართველოს მისამართით. ცუდ მდგომარეობაშია ადგილობრივი მნიშვნელობის გზები, არ იგრძნობა რესპუბლიკის საავტომობილო გზების სამინისტროს ქმედითი დახმარება, სუსტია საზოგადოებრივი მეურნეობათა შრომითი მონაწილეობა.

საყვირველია, მაგრამ ფაქტია, რომ მოსახლეობის დიდი ნაწილი ვერ სარგებლობს რადიოს სიკეთით. ბევრ სოფელში არ არის ავტომატური ტელეფონი. კავშირგაბმულობის სამინისტროს ბევრი დაპირება მხოლოდ დაპირებად დარჩა.

მთელი რიგი დელეგატები (ვანის ადგილობრივ საბჭოთა კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, სოციალისტური შრომის გმირი ი. თავაძე, საჭამიასერის მეეფანეობის საბჭოთა მეურნეობის პარტიული კომიტეტის მდივანი ო. ზაქარეიშვილი, ხიდისთავის კოლმეურნეობის მეჩაი ი. ოსეფაშვილი და სხვები) ლაპარაკობდნენ ახალგაზრდობის სოფლად დამაგრების პრობლემაზე და მისი გადაჭრის გზებზე. — საჭიროა ჩვენს ქალიშვილებსა და ჰაუკებს შევუქმნათ ნორმალური კულტურულ - საყოფაცხოვრებო პირობებები, სწორად მოვაყოთ მათი შრომა და დასვენება, — აღნიშნავდნენ ისინი.

კონფერენციის მთელ მსვლელობას წითელ ზოლად გასდევდა კადრების საკითხი. როგორც მოხსენებაში, ისე დელეგატთა გამოსვლებში. აღნიშნული იყო, რომ არც თუ დიდი ხნის წინათ რაიონში კადრებს ხშირად ირჩევდნენ არა საქმიანი და პოლიტიკური ნიშნით, არამედ ურთიერთმაპატიებლობის, ნათესაობისა და ძმობიზმის მიხედვით. არადამაკმაყოფილებელი იყო მუშაობა კადრების აღზრდისათვის. ამის გამო რაიონში თავი ისინა ჩვენი საზოგადოებისათვის მიუღებელმა და შეუთავსებელმა უცხო, მახინჯმა მოვლენებმა, ხელმძღვანელ პოსტებზე, მატერიალურად პასუხსაგებ თანამდებობებზე არც თუ იშვიათად აბერხებდნენ გაძვრომას წინათ კომპრომეტირებული ადამიანები.

კონფერენციის მონაწილეები ვერ დააკმაყოფილა შინაგან საქმეთა რაიგანყოფილების უფროსის ი. თავაძის გამოსვლამ. მას კონკრეტულად არაფერი არ უთქვამს იმის შესახებ, თუ რას აკეთებენ ამ ორგანოს მუშაკები უკანონობისა და მართლწესრიგის დარღვევებთან ბრძოლის საქმეში.

უბრალო მოვალეობის მოხდას ჰგავდა სახალხო კონტროლის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარის ი. ოსეფაშვილის გამოსვლაც.

კამათის ზოგიერთ მონაწილეს ბევრი არაფერი არ უთქვამს იდეოლოგიურ მუშაობაზე, მაშინ როცა საკმაოდ შინაარსიანი, კრიტიკული და თვითკრიტიკული მოხსენება მათ მკვეთრად გამოსვლის ტონს აძლევდა.

კონფერენციაზე სიტყვით გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე გ. ბუდინეანელი.

პარტიულმა კონფერენციამ გვიჩვენა კომუნისტთა ღრმა დაინტერესება სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის აქტუალური საკითხებისადმი.

**გ. ᲖᲣᲙᲐᲙᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.**
„კომუნისტის“ სპეც. კორ.

# ᲠᲝᲪᲐ ᲒᲐᲜᲕᲚᲘᲚᲘ ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲣᲚᲐᲓ ᲕᲐᲕᲐᲡᲔᲑᲗ...

ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲣᲚ ᲙᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐᲖᲔ

კომისა და პარტორგანიზაციების მუშაობის სტილი და მეთოდები.

მაგრამ რაიკომის ყოფილი მბიურო, საბჭოთა, სამეურნეო და აღმინისტრაციული ორგანოების მუშაობაში იმდენად დიდი ნაკლოვანებანი და ხარვეზები იყო, რომ მათი შედეგები ჯერ კიდევ მცირე ტვირთად იწევს რაიონს.

მთელი რიგი საკოლმეურნეო პარტორგანიზაციები ღრმად ვერ სწვდებიან ეკონომიკას, მათი პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის ფორმები და მეთოდები სუსტად არის დაკავშირებული წარმოების წინაშე მდგომ კონკრეტულ ამოცანებთან. ისინი სათანადო ანალიზს არ უკეთებენ შრომითი კოლექტივების გეგმა-ვალდებულებათა შესრულებას.

რაიკომის საანგარიშო მოხსენებასა და მთელი რიგი ამხანაგების გამოსვლებში გამოთქმული იყო იმ ნაკლოვანებათა კრიტიკა, რომლებიც ჩრდილს აყენებენ რაიონს, ხელს უშლიან მის მაღალ სამეურნეო მაჩვენებლებს.

კონფერენციამ პასუხი გასცა კითხვებზე:

— რატომ არის დაბალი მთელ რიგ სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა მოსავლიანობა, მეცხოველეობის პროდუქტიულობა?

— რით არის გამოწვეული, რომ ზოგიერთი საზოგადოებრივი მეურნეობა ერთნაირ ნიადაგ-ბრივ და კლიმატურ პირობებში განსხვავებულ მოსავალს იღებს?

— რატომ არ ექცევა სათანადო ყურადღება მთელი რიგი პერსპექტიული დარგების განვითარებას?

აღინიშნა, რომ მეცნიერების უახლესი მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების პროპაგანდა ჯერ კიდევ არ გადაქცეულა პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების ყოველდღიურ საქმედ.

ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲝᲙᲣᲛᲔᲜᲢᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

## ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

## ᲙᲘᲠᲘᲚᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲩᲝᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ, 13 დეკემბერი. (საკდესი). დაკაბულობის შინელების მოწინააღმდეგეებმა შეძლეს ამერიკის კონგრესის წარმომადგენელთა პალატაში გაეყვანათ გადაწყვეტილება, რომელიც შინაადგილებს ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ახლანდელ კურსს განაპირობებს სხვა ქვეყნებთან სავაჭრო ურთიერთობა უდისკრიმინაციო საფუძველზე. ამ კურსს რიგორც ცნობილია, ფართოდ უჭერენ მხარს ამერიკის საქმიანი წრეები და ამერიკის საზოგადოებრიობა.

რ. ნიქსონის მთავრობის მიერ წამოყენებული ვაჭრობის რეფორმის კანონპროექტის განხილვის დროს „ცივი ომის“ მომხრეებმა შეიტანეს შესწორებანი, რომლებიც ზღუდავენ საბჭოთა კავშირთან ვაჭრობაში უმეტესი ხელშეწყობის რეჟიმის გავრცელებას და კრედიტების მიცემას საბჭოთა კავშირის საშინაო საქმეებში ფაქტიური ჩარევით განაპირობებენ. 140 კონგრესმენმა წინააღმდეგ მესიჯა ხმა კანონპროექტს მისი ასლანდელი სახით.

დღეს ამერიკის პრეზიდენტ მრჩეველი კონგრესმენ ბ. კონლიეთის გამონათქვამები. მან განაცხადა: „ამერიკელები, ისევე როგორც რუსები, დაღალა ურთიერთწინააღმდეგობამ. ამ შესწორებათა მიღება, რომლებიც აფერხებენ ამერიკის შეერთებული შტატებსა და საბჭოთა კავშირის ვაჭრობის განვითარებას, გაუმართლებლად დიდ რისკს ქმნის“.

საქმიანი წრეების ორგანო „უოლსტრიტ ჯორნელი“ აღნიშნავს, რომ ვაჭრობის დაკავშირება საკითხებთან, რომლებსაც მასთან არაკეთილი კავშირი არა აქვთ „დიდად სცილდება შეერთებული შტატების ეროვნულ ინტერესებს“. ცდები, რომ ვაჭრობა დაუკავშირონ სრულიად უცხო საკითხებს, ხაზს უსვამს „უოლ-სტრიტ ჯორნელი“, არსებითად ეხება დაბებულობის შენელების პროცესს. შეერთებულმა შტატებმა „არ უნდა იკისროს ინიციატივა ამ პროცესის ტორპედირებისათვის“.

თუმცა წარმომადგენელთა პალატამ მიიღო გადაწყვეტილება, მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა, როგორც აღნიშნავს ამერიკის პრესა, არ აპირებს უარი თქვას ღონისძიებებზე, რომლებიც მიზნად ისახავენ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ვაჭრობის განვითარებას.

ვაჭრობის კანონპროექტმა უარყოფა ხანში განიხილავენ ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის სენატში.

## ᲒᲛᲝᲒᲔᲜ ᲢᲔᲠᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲐᲡ

**ᲐᲛᲐᲜᲘ, 13 დეკემბერი. (საკდესი).** იორდანიის პროფკავშირთა საყოველთაო ფედერაციამ მკვეთრად დაგმო მდინარე იორდანის. დასავლეთ ნაპირზე არაბი მოსახლეობის წინააღმდეგ ისრაელის საოკუპაციო ხელისუფალთა მიერ გაჩაღებული ტერორიზმი და რეპრესიების ახალი კამპანია.

ორშაბათს ისრაელებმა დააპატიმრეს ქალაქ ბირის (იერუსალიმის ჩრდილოეთით) მერი ბადელ ჯავად სალაჰი, საპატიმროში ჩასვეს სხვა არაბი მოქალაქენიც, მათ ბრალად დასდეს „პალესტინელ პარტიზანებთან თანამშრომლობა“.

აქ გამოქვეყნებულ იორდანიის პროფკავშირთა საყოველთაო ფედერაციის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ ძალადობისა და თვითნებობის მრავალი აქტი, რომლებსაც ტელ-ავივი ახორციელებს, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული ნორმების აღმაფოთებელი დარღვევაა.

## ᲙᲘᲠᲘᲠᲝᲡᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲑᲐ

ᲜᲘᲙᲝᲡᲘᲐ, 13 დეკემბერი. (საკდესი). მშვიდობა და უშიშრობა ქვეყანაში, კუნძულის მთელი მოსახლეობის, მათ შორის კვიპროსელი თურქების ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება. — კვიპროსის მთავრობის უფლებამოსილი პირანია. ეს განაცხადა ამ პრეზიდენტ მაკარიოსის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა.

მან თქვა, რომ ხელისუფალთა გადაწყვეტილების შესაბამისად განახლდება კვიპროსელ თურქთა სახლების რეშონტი, რომლებიც მფლობელებმა დაბომბეს 1963-1964 წლების თემთა შორის შეტაკებების დროს.

პრეზიდენტის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ჯერ კიდევ 1970 წელს აღდგა თურქ მოქალაქეთა 300-ზე მეტი სახლი კვიპროსის 20 სოფელში. და ხაზი გაუსვა, რომ მთავრობის პოლიტიკა, რომელიც ითვალისწინებს კვიპროსელი თურქების სახლებში დაბრუნებას, უცვლელი რჩება.

## ᲐᲦᲐᲓᲒᲔᲜᲔᲜ ᲓᲐᲜᲒᲠᲔᲣᲚ ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡ

**ᲙᲐᲘᲠᲝ, 13 დეკემბერი. (საკდესი).** ხუეცი, ისმაილია, პორტ-საიდი და ხუეცის არხის ზონის ეგვიპტის სხვა ქალაქები, რომლებიც ისრაელის აგრესიის შედეგად დაზარალდნენ, მალე მთლიანად აღდგენენ წინანდელ სახეს.

ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკის კულტურისა და აღდგენის სამინისტროთა მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად ამ ქალაქების რეკონსტრუქციის საამოქმედისათვის მიიწვიეს საუკეთესო ეგვიპტელ არქიტექტორებს, მხატვრებსა და მოქანდაკეებს. აღდგენის სამუშაოთა დროს არა მთლიანად იქნება რეკონსტრუირებული სიძველის ყველა თვალსაჩინო ძეგლი და ისრაელის ჩაფრენებით დანგრეული შენობები, არამედ აშენდება ახალი, კეთილმოწყობილი უბნები. მათი შენებლობის დროს გაითვალისწინებენ თანამედროვე ქალაქმშენებლობის უკანასკნელ მიღწევებს.

## ᲛᲝᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲙᲔᲑᲐ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲨᲘ

**ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ, 13 დეკემბერი. (საკდესი).** ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანი ჰ. კისინჯერი შეხვდა ინგლისის პრემიერ-მინისტრს ე. ჰიტს, ადრეთვე საუბარი ჰქონდა საგარეო და თანამეგობრობის საქმეთა მინისტრთან ა. დუგლას-ჰიუთან.

ინგლისის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ინგლის-ამერიკის ახლანდელი მოლაპარაკების მიზანია იმ უთანხმოების დაძლევა, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და „სიერთო ბაზრის“ მის პარტნიორთა შორის გამოვლინდა ახლო აღმოსავლეთის კრიზისის დროს.

## ᲒᲛᲝᲒᲔᲜ ᲢᲔᲠᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲐᲡ

## ᲩᲘᲚᲔᲚ ᲙᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲗᲐ ᲓᲐᲡᲐᲪᲐᲕᲐᲓ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲮᲝᲖᲚᲘᲝᲜᲘ ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲔᲑᲐ ᲡᲝᲚᲘᲓᲐᲠᲝᲑᲐ ᲩᲘᲚᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡᲐᲓᲛᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗ ᲘᲑᲠᲐᲙᲘᲡ ᲨᲐᲕᲘᲨᲕᲘᲡ ᲕᲘᲜᲐᲐᲓᲛᲔᲓᲒ, ᲓᲔᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲠᲔᲞᲠᲔᲡᲘᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: „ᲨᲔᲬᲧᲓᲘ ᲚᲘᲡᲚᲘᲐᲜᲘ ᲢᲔᲠᲠᲝᲠᲘ ᲩᲘᲚᲔᲚᲘ!“, „ᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲐ ᲩᲘᲚᲔᲚ ᲞᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲡ!“ — ᲛᲝᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲔᲜ ᲘᲢᲐᲚᲘᲔᲚᲘ ᲛᲝᲠᲩᲝᲚᲔᲑᲘ.

ᲡᲐᲙᲓᲔᲡᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

# ᲨᲔᲐᲩᲔᲠᲔᲗ ᲠᲔᲞᲠᲔᲡᲘᲔᲑᲘ!

### ᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲐ ᲚᲣᲘᲡ ᲙᲝᲠᲕᲐᲚᲐᲜᲡ!

ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ-ᲤᲐᲨᲘᲡᲢᲣᲠᲛᲐ ᲮᲣᲜᲢᲐᲛ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲛᲐᲪ 11 ᲡᲔᲥᲢᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲑᲐᲓᲐᲢᲠᲘᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲓᲔᲒᲐᲓ ᲮᲔᲚᲗᲘ ᲘᲒᲓᲝ ᲙᲐᲚᲐᲣᲤᲚᲔᲑᲐ, ᲩᲘᲚᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲔᲓᲐ ᲣᲡᲐᲡᲢᲘᲙᲘᲡ ᲠᲘᲗᲘᲡᲘᲡ ᲥᲘᲢᲚᲔᲠᲘᲡᲗᲐ ᲒᲝᲠᲝᲢᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲒᲕᲐᲠᲝᲜᲔᲑᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲩᲘᲚᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘ ᲡᲣᲚᲘᲗ ᲐᲠ ᲓᲐᲪᲕᲔᲛᲣᲚᲐ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲨᲔᲠᲘᲒᲔᲑᲘᲐ ᲨᲘᲠᲐᲜᲘᲐᲡ. ᲓᲐ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐᲨᲘ ᲗᲐᲜᲓᲐᲗᲐᲜ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲒᲐᲠᲓᲣᲜᲐᲚᲐᲓ ᲫᲚᲘᲔᲠᲓᲔᲑᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲩᲐᲛᲨᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲓᲛᲘ ᲕᲘᲜᲐᲐᲓᲛᲔᲓᲒᲝᲑᲐ.

მეზრძოლ პატრიოტთა მამაცობისა და ნებისყოფის, მათი უძლეველი სულისკვეთების მკაფიო მაგალითია ჩილეს კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივანი ლუის კორვალანი. ჩილელი ხალხისათვის მის სახელი გახდა სამართლიანი საქმის საბოლოო გაბარჯვების რწმენის სიმბოლო.

28 სექტემბერს ხუნტის მაძებრებმა მიაკვლიეს ლუის კორვალანს და დაატყვევეს იგი.

ჩილელი „ეგოლიანები“ ყოველ ღონეს ხმარობდნენ, რათა ფიზიკურად და მორალურად დაეთრგუნათ კორვალანი. იგი კუნძულებში დაამწყვდიეს. ცივ ღამეებში ფაშისტებს ნახევრად შიშველი, ფეხშიშველი კორვალანი გამომყავდათ ეზოში და აიძულებდნენ საათობით მდგარიყო ქვის ფილებზე. კორვალანს უარი უთხრეს ახლობლების ნახვაზე, არ უწევენ სამედიცინო დახმარებას, თუმცა ძმამეტ ორის დავადებული. ხუნტის ჯარისკაცებმა აწამეს მისი ვაჟი. ხელისუფლებამ კორვალანს წაუყენეს საზარელი ბრალდება — „სახელმწიფო ღალატი“.

გენერლები ამბობდნენ იმის მსგავს პროცესს, რომელიც ერთ დროს ჰიტლერელებმა მოუწყვეს გიორგი დიმიტროვს. მაგრამ ბნელეთის მოციქულთა ბინძური სიცრუე გაიცამტვერა კომუნისტმა ლუის კორვალანმა. ამხანაგმა „ლუჩომ“, როგორც ალენსი უწოდებენ მას ჩილელი მშრომელები.

მთელ მსოფლიოში პროტესტის ქარიშხალი გამოიწვია ცნობამ, რომ ჩილელი ხალხის ერთგული შვილის სიცოცხლე საფრთხეშია. ბევრი ქვეყნის თვალსაჩინო სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მოღვაწეებმა, გავლენიანმა საერთაშორისო და ეროვნულმა ორგანიზაციებმა, მთელმა დემოკრატიულმა ძალებმა მოითხოვეს ლუის კორვალანის განთავისუფლება.

ფაშისტები აშკარად შეაცბუნა მსოფლიო საზოგადოებრიობის მძლავრმა პროტესტმა. ხუნტის მეთაური გენერალი პინოჩეტი ბოლოჩეტი შეშინდა კი ჩიოდა, „ქვეყნის საშინაო საქმეებში ერევიანო“, ხოლო ახალმოვლენილი შინაგან საქმეთა მინისტრი მონილია შეეცადა აქაც „კომუნისტური შეთქმულების“ ყვავილი მოეხსნა. მაგრამ სიცრუე იმდენად სულელური იყო, რომ სიმართლედ ვერ გაასაღებდნენ, რადგან კორვალანის სიცოცხლის დასაცავად ხმა აღიმაღლა ბევრმა ისეთმა სახელმწიფო და საზოგადოებრივმა მოღვაწემ, რომლებზეც ვერაფერით ვერ იტყვი, რომ სიმპათიით იკვდებიან კომუნისტს.

მსოფლიო საზოგადოებრიობის ზეგავლენით ხუნტა იძულებული გახდა კორვალანთან შეეშვა რამდენიმე უცხოელი ჟურნალისტი და მაშინ მთელმა მსოფლიომ გაიგონა მამაცი კომუნისტის ხმა: „მე მშვიდად ვარ. ძალზე მიყვარს თავისუფლება. მიყვარს სიცოცხლე. მაგრამ თუ ბედმა მარგუნა სამართლიანი საქმისათვის სიკვდილი, სიკვდილის არ მეშინია“.

ხუნტამ ვერ გაბედა აშკარად მოეკლა პატრიოტი. „არ შეგვიძლია გაუხამართლებლად დაგხვრიტოთ ასეთი პოპულარული ადამიანი“. — უთქვამს ოცნოლა ჟურნალისტებისათვის ბენერალ ლეს ეუსმან. მაგრამ პინოჩეტს ბროვამ განაზრახა ხხვა საშინელი ბოროტმოქმედება: გადაწყვიტა ნელი სიკვდილი გაუმზადოს შამაც კომუნისტს.

კორვალანი და რამდენიმე მისი თანამებრძოლი სამხედრო თვითმფრინავით ჩაიყვანეს მაგელანის სრუტეში მდებარე უკაცრიელ დოსონის კუნძულზე. ამ პატარა კუნძულზე მძვინვარებს გრიგალისებური ქარი. მთებიდან პირდაპირ ოკეანეში მიცურავს მყინვარები. აქ ხანი ცივი კოკისპირული წვიმა მოდის, ხან ძლიერი გრიგალი ძარფესვიანად გლეჯს ხეებს.

სწორედ ამ კუნძულზე მოაწყვეს ჩილელმა ფაშისტებმა საკონცენტრაციო ბანაკი. მათი ვარაუდი მარტივია: ხანშესული ან ავადმყოფი ადამიანი იქ დიდხანს ვერ გაძლებს.

დოსონის კუნძულზე ნაჩქარევად შეკოწიწებულ გოფრირებული რკინის ბარაკებსა და ტილოს კარვებში იტანჯებიან სახალხო ერთიანობის მთავრობის თვალსაჩინო მოღვაწენი — კლოდომირო ალე

# ᲕᲔᲚᲘᲠᲝᲚᲘ ᲬᲘᲜᲐᲨᲘ ᲤᲘᲥᲠᲘ

## ᲐᲠᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲕᲘᲬᲧᲔᲑᲣᲚᲘ

ᲡᲐᲛᲐᲛᲣᲚᲝ ᲝᲛᲨᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲣᲓᲘᲓᲔᲡᲘ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲐᲓ ᲓᲐᲣᲯᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲚᲮᲡ. ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲠᲪᲔᲚᲘ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝᲡ 250 ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲘᲐᲜ ᲛᲝᲐᲯᲐᲚᲔᲠᲝᲕᲐᲜ ᲝᲯᲐᲮᲨᲘ ᲫᲜᲔᲚᲘ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ. ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲠᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲐᲚᲔᲠᲝᲑᲐᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲐᲪ ᲐᲠ ᲨᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲬᲐᲠᲣᲚᲘ ᲝᲛᲘ, ᲐᲠ ᲓᲐᲣᲤᲘᲠᲔᲑᲘᲐ ᲬᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲓᲐᲛᲐᲜᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲓᲐᲡᲐᲯᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲓᲘᲠᲘᲡᲔᲑᲘ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲦᲔᲒᲐᲜᲓᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲗᲐᲛᲝᲑᲘᲡ ᲛᲐᲠᲯᲕᲔ ᲘᲡᲐᲛᲔᲑᲗ ᲓᲐᲛᲪᲕᲘᲚᲘᲡᲘᲗ. ᲘᲠᲩᲔᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲜᲘᲡᲑᲐ ᲡᲐᲚᲘᲡᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲜᲝᲛᲠᲝᲡᲘᲡᲮᲘᲡᲘᲗᲘᲡ ᲓᲐᲛᲪᲕᲘᲚᲘᲡᲘᲗ ᲨᲔᲣᲪᲕᲐᲚᲐ ᲙᲐᲯᲙᲐᲯᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲘᲛᲓᲘ ᲨᲔᲛᲬᲧᲝᲠᲘ ᲓᲐᲛᲪᲕᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲐᲚᲔᲠᲝᲑᲐᲡ, ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ ᲓᲐ ᲞᲘᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ.

ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲤᲐᲥᲢᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲐᲚᲔᲠᲝᲑᲐᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲐᲠ ᲨᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲬᲐᲠᲣᲚᲘ ᲝᲛᲘ, ᲐᲠ ᲓᲐᲣᲤᲘᲠᲔᲑᲘᲐ ᲬᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲓᲘᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲓᲐᲡᲐᲯᲔᲠᲘ ᲓᲐ

*თბილისის საკონცერტო დარბაზებში*

# ვერდის „რექვიემის“ ახალი სიცოცხლე

ნოემბერ სიმფონიური მუსიკის ხელოვნებ საინტერესოდ დაიწყო. რამდენიმე კონცერტზე შესრულებულმა, ნაწარმოებებმა ასოდენ სხვადასხვანაირმა სტილით, ხასიათით, მიმართულებით მსმენელს ნამდვილი ესთეტიკური სიამოვნება მიანიჭა.

ახლახან მუსიკის მოყვარულნი მსოფლიო კლასიკის კიდევ ერთ შედევრს გაეცნენ — ჯ. ვერდის „რექვიემს“.

„რექვიემში“, როგორც ფოკუსში, შერწყმულია ვერდის შემოქმედებითი სტილის. დიდი საოპერო მაესტროს ტიპიური თვისებები. ამ ნაწარმოების მოსმენისას ერთხელ კიდევ ეჩვენებოდით. თუ რაოდენ ნოვატორულად ჟღიზარეს წარსულის დიდმა კოპოზიტორებმა ძველი ტრადიციული, დაკანონებული ფორმები, როგორი ახალი სული შთაბერეს მათ.

ბასის ორატორიები და კანტატები, მოცარტის და ბერლიოზის რექვიემები, როსინის კანტატა და სხვები გამოვიდნენ ეკლესიის ვიწრო ჩარჩოებიდან, აეღერდნენ საკონცერტო ესტრადაზე და ასახეს ახალი, ღრმა ადამიანური გრძნობები, ხალხის მრავალფეროვანი სულიერი სამყარო.

აღნიშნულ ნაწარმოებთა შორის ვერდის „რექვიემს“ განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. დიდი საოპერო კომპოზიტორი, რომელსაც თითქმის არასოდეს არ მიუმართავს სხვა ჟანრებისათვის, აქ ერთი შეხედვით სრულიად არასაოპერო ნაწარმოებში ვოკალური მუსიკის ზენიალურ ოსტატად დარჩა. ის ვოკალურად აზროვნებს და ვოკალურად წერს: ის ძალვეს საშუალებას მაქსიმალურად გამომჟღავნოს თავისი შესაძლებლობანი ყველაზე ლამაზ, გამომსახველ, თბილ ინსტრუმენტს — ადამიანის ხმას. ვოკალის ბატონობა, მისი ყოვლისმომცველი სტიქია ისე იტაცებს მსმენელს და „ავიწყებს“, რომ „რექვიემს“ ისმენს და თავისი თავი ჰგონია „ტოსკანას“, „რიგოლეტოს“, „ტროუბადურის“, „აიდას“, „ოტელოს“ წარმოდგენებზე.

არაფერი ადარ დარჩა ძველი ხამგლოვიარო მესისაგან, რომლებიც ეკლესიებში სრულდებოდა. ვერდის „რექვიემი“ ეს თვით ცხოვრებაა, მისი ძლიერი ვნებებით. მისი დრამატულობით და მრავალმხრივობით.

ოთხმა მოძღვარალმა (მ. ამირანაშვილი, შ. ბეჩბენინძე, ი. შუშანია, ჟ. ადამიძე) და ბუნდა (საქართველოს სახელმწიფო კაპელა) აილეს თავის თავზე დიდი ემოციური დატვირთვა. ისინი ამსახველნი არიან ნაწარმოების მთავარი იდეურ-ხრობრივი შინაარსისა.

„რექვიემს“ ამზადებდნენ დიდხანს და გულმოდგინედ. ქართული სახელმწიფო კაპელა ბურამ ბაქრაძის მხატვრული ხელმძღვანელობით დიდი პასუხისმგებლობით მიუდგა ამ ურთულესი შედევრის შესრულებას. გუნდი მწყობრად. გამომსახველად, მასშტაბურად ჟღერს.

„რექვიემის“ დამდგმელებს გ. ბაქრაძეს და დერეკორ ზ. ხერხეულს ძირითადი სიმძიმე გადაეკვეთ ნაწარმოების ღრმა შინაარსის გამოვლენებაზე. მისი მძაფრი ეზრობრივი და დინამიკური კონტრასტების და მდიდარი ნიუანსების გამომჟღავნებაზე. მკვეთრად უპირისპირებენ რა ერთმანეთს „რექვიემის“ კონტრასტულ ნაწილებს, ჯ. ბაქრაძე და ზ. ხერხეულ აღწევენ იმას, რომ არ დაირღვეს ნაწარმოების შინაგანი მთლიანობა და ლოგიკურობა.

მგზნებარედ, ტემპერამენტიანად, მედიდურად ჟღერს მედა ამირანაშვილის ხმა. ადგილად სძლევს რა რთულ ტესიტურას (ზოგიერთ ეპიზოდში მისი ვოკალური პარტიის დაბალი რეგისტრები მეცო-სოპრანოს უთანასწორდება), მომღერალი ქმნის ღრმად ემოციურ დრამატულ სახეს, რომელიც უნებლიეთ წამოგვიყენებს ჩვენს მეხსიერებაში ვერდის ყველაზე ცნობილი ოპერების ამირუს ძლიერ მთამბეჭდილებას ახდენს თავისი სიმძლერით შამპარ გუნგუნიძე. მისი შესრულება გარეგნულად თავშეკავებული, ზოგჯერ ჩაცერილ კი, აღსავსე შინაგანი დაძაბულობით, უწყვეტი დინამიკურობით. ძალიან ახლოს დგას ავტორის ჩანაფიქრთან.

ურიულესი „რექვიემში“ ბასს პარტია ირაკლი შუშანია ნიჭიერად ფლობს მას. ოსტატურად უთავსებს რა ერთმანეთს ვერდისათვის ტიპიურ მგზნებარე დრამატულობას და მომხიბვლელ ლირიკულობას. შუშანიას შესრულებაში მსმენელს იტაცებს მომღერლის მიერ მრავალფეროვანი, სულიერად მდიდარი მხატვრული სახის შექმნა. მუშანიას სიმღერა ნაირფეროვანია ნიუანსებით და ღრმაა შინაარსით. მას შემოაქვს მომღერლობა ანსამბლში კეთილშობილება და ამაღლებული ტონუსი.

აშვენიერი შთაბეჭდილება დატოვა მსმენელზე ახალგაზრდა მომღერალმა შარლენ ადამაძემ. ის მღერის რბილად. ლამაზად. მას გამომსახველი ტენორი აქვს და მოიხიბლა ელეგანტურობა, შესრულების დახვეწილი მანერა.

მისთვის ჩვეული პროფესიონალურობით. ნაწარმოების ღრმა ცოდნით და ეტაბლებით დირიჟორობს „რექვიემს“ ზაქარი. ფურეთი. ნაწარმოები ელვარს ფასეულობრივად. მედიდურად და აღიქმება როგორც მაღალი ადამიანური ტრაგედია.

ვერდის „რექვიემი“ შევიდა ჩვენი საკონცერტო ფიქრის რეპერტუარში. მისასალმებელია მათი შემოქმედებითი შრომა. ეს ეს შედევრი ინთუზიაზმით მოამზადა.

**მირა ფიჩხაძე,**
**მუსიკისმცოდნე.**

# ფატი გოკიელი

## ერეკვნული ბიბლიოთ

გარდაიცვალა ქართული მეცნიერების თვალსაჩინო წარმომადგენელი, პედაგოგი, მკვლევარი, მწერალი-მთარგმნელი, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი — ფატი ბაბრიელის ასული გოკიელი.

ფ. გოკიელი დაიბადა 1901 წ. ჭ. ქუთაისში. ეჩიმისა და ხაზოგადო მოღვაწის გაბო გოკიელის ოჯახში, სადაც ხშირად თავს იყრიდნენ ქართული კულტურის გამოჩენილი მოღვაწეები: ალექსი წერეთელი, კიტა აბაშიძე, ვალერიან გუნია, ლადო მესხიშვილი, კოტე მარჯანიშვილი და სხვები.

ჭ. ქუთაისის წმ. ნინოს სახელობის სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ 1919 წ. ფ. გოკიელი შედის თბილისის უნივერსიტეტის ფილოსოფიურ ფაკულტეტზე, რომელსაც 1924 წელს ამთავრებს. ერთდროულად სწავლობს იურიდიულსა და ეკონომიურ ფაკულტეტებზე. მათი დამთავრების შემდეგ 1926 წელს ხდება ასპირანტი სამოქალაქო სამართლის განსრით.

ფატი გოკიელი 1938-52 წლების მანძილზე ეწევა უაღრესად ნაყოფიერ პედაგოგიურ მუშაობას ქუთაისის ა. წულუკიძის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში. 1948 წელს იცავს საკანდიდატო დისერტაციას. 1952-1963 წლებში მუშაობს თბილისის უცხო ენათა ინსტიტუტში. კითხულობს ლექციებს ანტიკურსა და ხაზოვარგარეთის ლიტერატურის ისტორიაში.

1960 წლიდან გარდაცვალებამდე ფატი გოკიელი თბილისის ა. პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის საზღვარგარეთის ლიტერატურ ისტორიაში. ეკითხებოდა ლექციებს ანტიკურ ლიტერატურ ეპოქებში. ეკითხებოდა ლექციებს ანტიკ